

Hoe kun je op een hippe, digitale manier je bomenbestand delen met burgers? Veel beheerders hadden Bomenspotter al ontdekt. Sommige boombeheerders delen ook gemeentelijke boomgegevens via een digitale bomenkaart. Daarnaast bestaan er digitale bomenroutes en zelfs bomenapps. Boomtechnisch adviseur Bart van Duijnhoven van Terra Nostra: 'Waardevolle bomen zijn vaak politiek beladen. Door een bomenroute krijgen ze juist een positieve lading.'

Auteur: Karlijn Raats

Bomen voor burgers

Wijdmeren

De beheerder van de Nederlandse Planten Collectie Ulmus in Wijdmeren, Martin Tijdgat, heeft de 840 iepen in de gemeente via de 360+ KaartViewer van Cobra geoadviseurs inzichtelijk gemaakt. Met een smartphone, tablet of laptop kun je van elke iep die je bezoekt de basisgegevens inzien, waaronder het plantjaar, de botanische en Nederlandse naam, het boomtype, het eindbeeld, de snoeifase en nog wat aanvullende kenmerken. In sommige gevallen toont de mobiele applicatie ook documentatie en foto's.

Tijdgat: 'Zo staan bijna alle via Hans Heybroek gekweekte iepen op de locatie Zuwe in Kortenhoef bij elkaar, van 'Commelin' tot 'Europa'. Interessant om eens langs te gaan. In de planning staan nog zeker 130 iepen, om tot 10 procent van ons hele bomenbestand te komen. Daar zitten veel andere, nu nog niet aanwezige soorten bij, die interessant zijn voor bomenliefhebbers en bomenkenners. Naast de uitgebreide iepensortimenten in Amsterdam, Den Haag, Beverwijk en Joure is er (met de verschillende proefvelden van Wageningen Environmental Research) hier in Wijdmeren

een ware genenbank ontstaan. Er staan nog niet overal foto's bij, maar binnenkort wel. We willen binnen vijf jaar complete bomenroutes voor alle dorpen maken met de 360+ KaartViewer.'

Galamapark en fruitbomen Overbetuwe

De gemeente Overbetuwe deelt op haar website digitale informatie over het Galamapark en de fruitbomen in het buitengebied.

Het 2 ha grote Galamapark ligt in het centrum van Elst in de gemeente Overbetuwe. Het is vernoemd naar oud-burgemeester Galama. Hij nam het initiatief tot het verzamelen van de bijzondere bomen in dit park. Er staan meer dan honderd verschillende boomsoorten uit de gematigde streken. Bas Colen, beleidsmedewerker groen en landschap: 'In dit arboretum willen we onze inwoners en boomliefhebbers laten genieten van de bijzondere boomsoorten. In het park staan bomen als *Cladastria kentukea*, *Maackia amurensis* en *Maclura pomifera*. In het digitale kaartsysteem QGIS hebben we elke boom gekoppeld aan een omschrijving; je kunt elke boom aanklikken om de bijbehorende omschrijving te zien. Er zijn ook foto's van de

boom, met detailfoto's van het blad, de bloem, de vrucht en/of de stam. Ook kunnen mensen een overzichtskaart van het gehele park downloaden.'

In het buitengebied van de gemeente Overbetuwe staan op verschillende locaties fruit- en notenbomen waar mensen van mogen plukken. Een digitale kaart laat zien waar deze fruitbomen staan. 'We hopen hiermee burgers te betrekken bij de bomen in onze gemeente, en ze er letterlijk de vruchten van te laten plukken. Bovendien is het plukken van fruit of noten heel leerzaam voor kinderen', aldus Colen.

Bomenroute Drimmelen

De gemeente Drimmelen heeft in 2020 een waardevollebomenkaart laten maken door Terra Nostra, voor extra bescherming van die bomen, in totaal zo'n 17.000. De gemeente stimuleert burgers om eropuit te trekken met de bomenroute die er is gemaakt, met leuke informatie over de waardevolle bomen.

Om de bewoners bij de waardevollebomenkaart te betrekken, was Terra Nostra aanvankelijk van plan om op vier zaterdagdagen een fiets-

route te organiseren langs verschillende van deze waardevolle bomen. Bart van Duijnhoven van Terra Nostra, die bij dit project betrokken was: 'Door de coronacrisis ging dit niet. Toen is de digitale bomenroute ontstaan.'

In ArcGIS heeft Terra Nostra per boom allerlei wetenswaardigheden aan de locatie gekoppeld en foto's toegevoegd. Onder een foto van een groepje lindes staat bijvoorbeeld vermeld dat deze in een cirkel staan onder de watertoren die in 1948 gebouwd is, en dat de bomen vermoedelijk ook in deze periode zijn aangeplant. Van Duijnhoven: 'Er zijn bomen waarvan mensen niet weten dat ze gewoon in hun eigen gemeente staan! Mooi om eens langs te wandelen of fietsen. Een waardevollebomenkaart is vaak wat politiek geladen, maar door een bomenroute krijgen de waardevolle bomen een positieve lading.'

Gepersonaliseerde bomenwandeling Londen

In Londen gaat bomenwebsite TreeTalk, gemaakt door Rob Tustain, Steve Pocock en Paul Woods, nog een stapje verder met bomenroutes: ze worden gepersonaliseerd. Tienduizenden Londenaren maken regelmatig gebruik van TreeTalk. Deze website ging in 2017 de lucht in en is geschikt voor Android; daarnaast is er een app. TreeTalk kan sinds de coronacrisis rekenen op honderden duizenden bezoekers.

Wat TreeTalk doet, is een wandelroute uitstippelen op basis van een gebruikersadres. Er zijn 600 boomsoorten in de openbare ruimte van Londen op de digitale kaart geïdentificeerd, 700.000 stuks in totaal. De website toont

het openbare bomenbestand in Londen en geeft informatie over de boomsoort, de herkomst, het aantal ervan in de stad en enkele eigenschappen. De boomgegevens zijn afkomstig van Londense buurtschappen, die als deelgemeenten functioneren.

TreeTalk toont geen informatie over ziekten en plagen of insectvriendelijkheid en er zijn geen gekoppelde satellietbeelden beschikbaar over de conditie van de bomen. Ook is het niet mogelijk om een historische analyse te maken. Maar gebruikers kwalificeren TreeTalk wel als hip, met zijn kleurrijke lay-out en foto's. In de bomenroutes zijn ook horecagelegenheden opgenomen. TreeTalk is volgens gebruikers eenvoudig in het gebruik, zodat je er makkelijk op uit kunt gaan om bomen te spotten. De ontwikkelaars hebben TreeTalk intussen alweer uitgebreid met interessante bomenweetjes. Eén recenserende gebruiker noemt TreeTalk zelfs 'nog leuker dan Pokémon Go'. Mede-ontwikkelaar Tustain is blij dat bomen ervoor zorgen dat mensen buiten genieten en ontspannen. 'Mensen die thuiswerken of veel binnen zitten in coronatijd, vinden bomen een goede reden om een rondje te lopen en een frisse neus te halen. Zo komen ze in beweging en verzetten ze hun zinnen. Door mensen op een leuke manier te laten zien hoeveel moois er in hun omgeving staat op het gebied van groen, wordt dit weer meer gewaardeerd.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Elst

Boomsoort (Nederlands)
Hollandse linde

Boomsoort (Latijn)
Tilia x vulgaris

Conditie
Verminderd

Toekomstverwachting
>15 jaar

Boomsoort (Nederlands)
Hollandse linde

Boomsoort (Latijn)
Tilia x vulgaris

Wijdmeren

Treetalk

Digitale Bomenkaart Drimmelen